

Ympäristöpäällikkö	27.4.2020	2 §
Päätöksentekijä	Ympäristöpäällikkö Aapo Mäenpää	
Esittelijä	Ympäristötarkastaja Minna Karhunen	
Asia	MAA-AINESLUPAPÄÄTÖS TILALLE JARMONMÄKI 851-418-95-25/1, PEAB INDUSTRI OY	

Esittely

Maa-aineslain (555/1981) 4 §:n mukainen päätös lupahakemuksesta, joka koskee 125 700 m³ltr:n maa-aineksen (sora ja hiekka) ottamista kymmenen vuoden aikana. Alueen pinta-ala on noin 4,1 hehtaaria. Lisäksi haetaan lupaa aloittaa hakemuksen mukainen toiminta ennen päätöksen lainvoimaisuutta.

Hakija

Peab Industri Oy (entinen YIT Teollisuus Oy)
Karvaamokuja 2a, 00380 Helsinki
Y-tunnus: 2977551-2
Yhteyshenkilö: Kari Lehto, p. 0400 164 009

Alueen sijainti

Maa-ainesten ottamisalue sijaitsee Tornion kaupungin Laivaniemen kylässä tilalla Jarmonmäki 851-418-95-25, noin 8 kilometriä Tornion keskustasta itään. Alue sijaitsee Laivakankaan sora- ja hiekkanurkujen länsilaidalla Santamäentien itäpuolella.

Asian vireille tulo

Hakemus on saapunut Meri-Lapin ympäristölautakunnalle 11.11.2019, jolloin se on tullut vireille.

Toimintaa koskevat luvat ja alueen kaavoitus

Alueella on ollut ympäristölautakunnan 9.6.2009 § 64 päätöksellään myöntämä maa-ainesten ottamislupa (187 500 m³ltr), jonka voimassaolo on päättynyt 30.6.2014.

Alueelle on haettu uutta lupaa loppuvuodesta 2013. Ympäristölautakunnan myöntämä lupa palautettiin kuitenkin hallinto-oikeuden päätöksellä uudelleen käsiteltäväksi. Tällä 11.11.2019 saapuneella lupahakemuksella on korvattu aiemmin asiasta jätetty hakemus.

Tornion yleiskaavassa alue sijaitsee maa-ainestenottoalueella (EO) alueella sekä vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueella (pv-2).

Alueella sijaitsee myös 400 kV:n voimalinja (EN). Alueella ei ole asemakaavaa.

Toiminta-alueen ympäristö

Hakemuksen mukainen alue sijaitsee Laivakankaan (1285110) vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueella (2-luokka). Suunniteltu maa-ainesten ottamisalue sijaitsee tutkittujen vedenottamopaikkojen arvioidulla kaukosuojavyöhykkeellä. Ottamisalueella pohjaveden enimmäiskorkeudeksi on arvioitu (N2000) +8,9 metriä.

Toiminta-alueella on helmikuussa 2020 asennettu pohjaveden havainnointiputki, jonka yläpää on korossa +16,05 (N2000) ja putken kokonaispituus on 16,10 m, josta siiviläputkea 4 m. Putkesta mitattiin pohjaveden pinnaksi 4.3.2020 +7,29 (N2000). Putkea asennettaessa 26.2.2020 pohjaveden pinnan taso oli +8,72 (N2000).

Alueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole luonnonsuojelualueita eikä tiedossa olevia muinaisjäännöksiä.

Alue on avoin maa-ainestenottoalue. Alue rajautuu länsi- ja eteläpuolelta muihin maa-ainesten ottoalueisiin. Alueen ympäristö on pääasiallisesti metsätalouskäytössä olevaa kangasmetsää.

Lähin asuinkiinteistö sijaitsee noin 70 metrin päässä ottoalueen kiinteistön rajasta itään. Asuinrakennukseen on matkaa noin 150 metriä. Noin 300 metrin etäisyydellä ottoalueesta sijaitsee useampia asuinrakennuksia kiinteistön kaakkois-, itä- ja pohjoispuolella.

OTTAMISSUUNNITELMA

Toiminta

Toiminnan kuvaus

Peab Industri Oy hakee lupaa ottaa noin 4,1 hehtaarin suuruiselta ottamisalueelta soraa ja hiekkaa pohjavesipinnan yläpuolelta 125 700 m³tr 10 vuoden aikana. Alueelta otettavan maa-aineksen määrä on keskimäärin noin 0 - 50 000 tonnia vuodessa. Vuosittainen ottomäärä vaihtelee kysynnän mukaan. Maa-aineksen ottamissyvyys on noin 2-8 metriä. Kiviainekset tullaan käyttämään pääosin erilaisina jalostettuina lajikkeina ja osin myös sellaisenaan. Ainekset pyritään hyödyntämään kokonaisuudessaan luvan voimassaoloaikana.

Kalusto ja varastointi

Kiviainesta otetaan kaivurilla tai pyöräkuormaajalla ja syötetään siirrettävään, paikalle sitä varten tuotavaan seulaan. Alueella ei ole jatkuvasti kalustoa.

Lajikkeet varastoidaan ottamisalueella kulloinkin sopivimmalla paikalla.

Kaivannaisjätteiden jätehuolto

Pintamaita on poistettava noin 2,8 hehtaarin alueelta. Pintamaita alueelta tulee arviolta 5 600 m³. Pintamaat tullaan hyödyntämään luiskien ja pohjatason muotoilussa.

Alueella ei suoriteta vesiseulontaa eikä alueelle ole muutoinkaan tarvetta rakentaa selkeytysallasta, joten lietettä ei synny.

Arvio toiminnan vaikutuksista ympäristöön

Maaperän ja pohjaveden suojele

Toiminnassa käytettävät öljytuotteet aiheuttavat riskin pohjavedelle ja maaperälle. Vahinkojen estämiseksi polttoaineet varastoidaan kaksoisvaipallisissa säiliöissä ja käsittelyssä noudatetaan huolellisuutta. Henkilökuntaa on ohjeistettu mahdollisten vahinkotilanteiden varalle. Alueelle on varattu imeytysainetta ja pressu, mihin likaantunut maa-aines voidaan nopeasti siirtää. Alueella ei varastoida polttoaineita eikä voiteluaineita toimintajaksojen ulkopuolella. Seulontajakson aikana tankkausten yhteydessä käytetään suojakaukaloita tai muuta suojaukseltaan vastaavaa tapaa, jolla mahdollisten roiskeiden pääseminen maaperään estetään. Koneiden huoltoja ei suoriteta alueella. Pohjavedenpintaan jää neljän metrin suojakerros alimmasta ottotasosta.

Maisema

Alue on avoin maa-ainestenottoalue, eikä sillä ole nykyisellään merkittäviä luonto- tai ympäristöarvoja. Ottamistoiminta ei muuta maisemaa merkittävästi nykyisestä. Ottamistoiminnan loputtua alue maisemoidaan ympäröivään maisemaan sopivaksi.

Pöly- ja melupäästöt

Toiminnasta ei aiheudu merkittäviä pöly- tai meluvaikutuksia. Vähäistä pölyämistä ja melua aiheutuu ottotoimintaan ja seulontaan käytettävistä työkoneista sekä kiviaineksen kuljettamisesta.

Turvallisuus

Työmaalla pidetään hälytysnumerot nähtävillä. Viranomaisiin otetaan vahinkotapauksissa yhteyttä. Toimintaan ei liity olennaisia turvallisuusriskejä.

Voimajohtolinjojen osalta noudatetaan Fingridin ohjeistusta työskentelystä voimajohtoalueella.

Alueen jälkihoito ja myöhempi käyttö

Jälkihoidon avulla pyritään suunnitelma-alue liittämään mahdollisimman luontevasti ympäristöönsä. Maa-ainestenoton päätyttyä ottoon liittyvät koneet ja laitteet viedään pois alueelta. Luiskien loivennus mahdollisesti maisemaa elävöittävä muotoilu ja metsitys on ensisijainen jälkihoitotapa. Ottamisalueen reunat muotoillaan suunnitelmakarttojen mukaisesti kaltevuuteen 1:3. Hiekka- ja sora-alueilla istutustiheydeksi suositellaan 2 500 kpl mäntyä/ha sekä koivua, haapaa ja pihlajaa 500 kpl/ha.

Lupa aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta

Luvanhakija anoo lupaa aloittaa toiminta ennen kuin päätös on saavuttanut lainvoiman. Perusteluina todetaan, että lupahakemus koskee ottamisaluetta, jonka maa-ainelupa on päättynyt 2014 ja jossa on ollut luvitettua ottamistoimintaa vuodesta 1999 saakka. Alue sijoittuu toiminnassa olevien maa-ainestenottoalueiden läheisyyteen. Hakijan käsityksen mukaan lupapäätöksen mukaisen toiminnan aloittaminen ennen lainvoimaiseksi tuloa ei tässä tapauksessa muuta olosuhteita alueella peruuttamattomasti tai tee muutoksenhakua hyödyttömäksi. Hakija ehdottaa vakuuden määräksi 5 000 euroa.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksen vireillä olosta on tiedotettu kuuluttamalla Tornion kaupungin virallisella ilmoitustaululla ja internet -sivulla 20.11.-30.12.2019. Asiakirjat ovat olleet saatavilla Tornion kaupungintalolla sekä kaupungin nettisivuilla. Hakemuksen vireilläolosta on ilmoitettu Kemi-Tornio –kaupunkilehdessä 20.11.2019.

Hakemuksesta on ilmoitettu kirjallisesti suunnitellun ottamisalueen naapuritilojen maanomistajille.

Muistutukset ja hakijan antamat vastineet

Hakemuksesta ei annettu määräaikaan mennessä yhtään muistutusta.

Hakemuksesta pyydettiin Lapin ELY-keskuksen lausunto ja lisäksi maa-ainesten ottamisalueella olevien johtolinjojen omistajille annettiin mahdollisuus ilmaista mielipiteensä johtolinjojen osalta.

Outokumpu Stainless Oy, joka omistaa 400 kV:n voimajohdon, toteaa lausunnossaan pylväiden suoja-alueesta seuraavaa: *"110–400 kV voimajohtojen pylväiden suoja-alue ulottuu kolmen metrin etäisyydelle kaikista pylväs- ja harusrakenteista. Suoja-alueella ei saa kaivaa, läjittää eikä liikkua työkoneella."*

Lapin ELY-keskuksen lausunto 25.11.2019:

"Pohjavesialue

Suunniteltu maa-ainesten ottamisalue sijaitsee Laivakankaan (1285110) 2-luokan pohjavesialueella (muu vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue). Reunamuodostuma on tasalakinen ja laaja, jossa materiaali ydinosissa on kivistä soraa ja reunoilla pääasiassa hiekkaa.

Lähes koko alueella muodostuman pintaosassa on moreenikerros. Pohjaveden virtaussuunta on muodostuman länsisivua kohden.

Alueella on viisi tutkittua (koepumppaus) vedenottamopaikkaa, joista lähimpien sijainnit on esitetty karttaliitteessä. Suunniteltua ottamisaluetta lähimmillään ovat koepumppauspisteet HP9 (noin 400 metrin päässä pohjoiseen), HP40 ja AK1 (noin 500 metrin päässä länteen). Pisteeseen HP54 läheisyydessä on useita vedenottoon soveltuvia paikkoja. Laivakankaan pohjavesitutkimuksessa (Lapin ympäristökeskus 1997) todetaan, että pisteeseen HP40 rakennettavalla kaivolla voidaan koota Laivakankaan eteläosan pohjavesiä. Raportin mukaan pisteestä HP40 voitaisiin saada noin 700 m³/d pohjavettä. Pisteestä HP9 saadaan noin 300 m³/d pohjavettä.

Koko pohjavesialueelta on mahdollista saada merkittävä määrä pohjavettä yhdyskuntien käyttöön. Alueen pohjavesi on rannikkoalueille tyypillisesti rauta- ja mangaanipitoista. Alueen pohjavesi saadaan pohjavesiselvityksen mukaan normaaleilla käsittelyillä (mm. suodatus) STM:n laatusuosituksen mukaiseksi.

Pohjavesialueiden suojelussa ei voida kiinnittää huomiota pelkästään nykyisiin vedenottotarpeisiin, vaan mahdolliset vedenottoaikat on pidettävä käyttökelpoisina myös tulevia vedenottotarpeita varten.

Suunniteltu maa-ainesten ottamisalue sijaitsee tutkittujen vedenottamopaikkojen arvioidulla kaukosuojavyöhykkeellä.

Luonnonsuojelu

Suunnitellulla Laivakankaan maa-ainesten ottoalueella ei ole tiedossa olevia luonnonsuojelulain (1096/1996) 42 §:n koko maassa rauhoitettujen kasvilajien esiintymiä, 46 §:n uhanalaisten lajien havaintopaikkoja, eikä luontodirektiivin (92/43/ETY) liitteiden II a/b ja IV a/b eläin- ja kasvilajien havaintopaikkoja Hertta-rekisterin Eliöt-osion mukaan (SYKE, 20.11.2019).

Ottamisalueen ympäristössä ei ole suurten petolintujen pesäreviirejä Petolintujen pesät 2018 –rekisterin mukaan (Metsähallitus).

Alueella ei ole moottorikelkkailureittejä eikä ulkoilureittejä.

Ohjeistus

Ympäristöministeriön oppaan Maa-ainesten kestävä käyttö (Ympäristöhallinnon ohjeita 1/2009) mukaan soran ottamisalueen sijoittuminen pohjavesialueelle edellyttää riittäviä suojakerrospaksuuksia pohjaveden pinnan yläpuolelle. Suojakerrospaksuuksille voidaan asettaa varovaisuusperiaatetta noudattaen tavoitteet.

Soranoton on tutkimusten perusteella todettu lisäävän pohjaveden laadun ja pohjaveden pinnan korkeuden vaihteluja ja voivan vaikeuttaa alueelta saatavan pohjaveden käsittelyä. Maan pintakerroksen poistamisen seurauksena pohjaveden likaantumisherkkyys kasvaa. Alueella, jolla maaperä on erittäin hyvin vettä johtavaa hiekkaa ja soraa on likaantumisherkkyys suuri.

Oppaan mukaan maa-ainesten otto vedenottamon tai tutkitun vedenottamopaikan kaukosuojavyöhykkeellä voi olla mahdollista, mikäli maa-ainesten otto suoritetaan siten, että koskematon maa-ainesta jätetään ylimmän tutkitun luonnollisen pohjaveden pinnan päälle aina vähintään neljän metrin suojakerros.

Luvan myöntämisen edellytykset ja lainsäädäntö

Maa-aineslain 5 §:n ja maa-ainesasetuksen 2 §:n mukaan ottamissuunnitelmaa laadittaessa on tarvittavassa laajuudessa selvitettävä vallitsevat luonnonolosuhteet, aineiden määrä ja laatu sekä hankkeen vaikutukset ympäristöön ja luonnonolosuhteisiin. Suunnitelmassa tulee esittää mm. selvitys ottamisalueen ja sen ympäristön pohjavesiolosuhteista.

Maa-aineslain 3 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan maa-ainesta ei saa ottaa siten, että siitä aiheutuu tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

KANNANOTTO

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat vastuualueen näkemyksen mukaan maa-ainesten ottaminen hakemuksen tarkoittamalla alueella voi olla mahdollista ilman, että siitä ennalta arvioiden aiheutuu ympäristölle maa-aineslain tai vesilain tarkoittamia haittoja. Hakemus on kuitenkin puutteellinen, eikä lupaa voida myöntää ennen kuin hakemusta on täydennetty seuraavasti.

Suunnitelmassa alueen pohjaveden korkeus on arvioitu ottamisalueen ulkopuolella sijaitsevien havaintoputkien perusteella, eikä vedenpinnan korkeuden havaintoajankohtia ole ilmoitettu. Varsinaisella ottamisalueella ei ottamissuunnitelman tai liitteenä olevan suunnitelmakartan perusteella sijaitse havaintoputkea.

Lapin ELY-keskus on jo edellisessä lausunnossaan (7.9.2015) edellyttänyt havaintoputken asentamista ottamisalueelle ja sen perusteella pohjavedenpinnan korkeuden selvittämistä.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan pohjavesialueella ei aikaisemman lausunnon jälkeen ole tapahtunut muutoksia pohjavesiolosuhteissa, eikä virtaussuunnissa. Edellisen perusteella ELY-keskus katsoo edelleen, että hakijan tulee ennen mahdollista luvan myöntämistä selvittää pohjavedenpinnan korkeus suunnitellulta ottamisalueelta, kairaamalla suunnitellulle ottamisalueelle (keskeiselle kohdalle) uusi pohjaveden havaintoputki. Vasta siitä havaitun pohjavedenpinnan korkeuden perusteella on alueen ottamistaso mahdollista määrittää. Asennettavan havaintoputken tulee soveltua myös pohjavesinäytteiden ottamiseen.

YIT Teollisuus Oy:lle ei pidä myöntää MAL 21 §:n mukaista lupaa maa-ainesten ottamiseen ennen kuin lupaa koskeva päätös on saanut lainvoiman.

Lapin ELY-keskus katsoo, että mahdollisessa luvassa tulee ottaa huomioon myös seuraavat asiat:

Suojakerros

Tutkitun vedenottamonpaikan kaukosuojavyöhykkeellä ylimmän tutkitun luonnollisen pohjavedenpinnan päälle tulee aina jäädä vähintään neljän metrin vahvuinen suojakerros. Suojakerrospaksuus koskee myös orsivettä ja ottamistaso katsotaan ylimmästä pohjaveden pintatiedosta. Mikäli ottamisen yhteydessä havaitaan pohjavettä, tulee ottamistasoa nostaa niin, että vaadittu 4 metrin suojakerrosvahvuus täyttyy.

Tarkkailu

Pohjavedenpinnan korkeuden tarkkailua sekä laadun tarkkailua tulee suorittaa alueelle asennettavasta havaintoputkesta. Pohjaveden pinnantasoa tulee tarkkailla neljä kertaa vuodessa.

Koska kyseessä on pohjavedelle riskiä aiheuttava toiminta, tulee pohjaveden pinnantason lisäksi tarkkailla myös pohjaveden laatua.

Pohjavesinäytteenottoon sertifioidun tai pohjavesinäytteenottoon hyvin perehtyneen näytteenottajan tulee ottaa pohjavesinäytteet vuosittain kesäkuussa. Tehtävät veden laadun määritykset ovat vähintään: lämpötila, haju, maku, happi (mg/l ja kyll. %), pH, sähkönjohtavuus, permanganaattiluku/TOC, nitraatti, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, sulfaatti, sameus, kloridi, öljyhiilivedyt (C₄-C₄₅, määritysraja 50 µg/l).

Määrittymenettelmien tulee olla akkreditoituja tai menetelmien luotettavuus tulee osoittaa muulla tavalla. Näytteenoton yhteydessä tulee havainnoida pohjavedenpinnan taso.

Pohjaveden laadun ja pintojen tarkkailutulokset tulee toimittaa valvojalle ja Lapin ELY-keskukselle vuosittain sähköisesti. Määrittystulosten lisäksi tulee tarkkailuraportista ilmetä näytteenottopäivämäärä, näytteenottaja, näytteenottotapa, määrittymisen tehnyt laboratorio, käytetyt menetelmät sekä niiden mittausepävarmuudet ja akkreditointi.

Merkinnät

Luvan saajan on merkittävä ottamisalue maastoon selkein paaluin ennen toiminnan aloittamista. Luvan saajan on laitettava myös selkeät viralliseen korkeuteen sidotut korkeusmerkinnät ottamisalueen eri osiin siten, että maanpinnan tasot voidaan tarkastaa myös toiminta-aikojen ulkopuolella.

Alueelle asennettavaan pohjaveden havainnointiputkeen tulee myös asentaa viralliseen korkeustasoon sidottu korkeusmerkintä.

Ottamistoiminta ja jatkojalostaminen

Ensisijaisesti pohjaveden pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta tulisi sijoittaa pohjavesialueen ulkopuolelle tai alueelle, jossa maaperä on tiivis. Mikäli vaihtoehtoista paikkaa pohjavesialueen ulkopuolelta ei löydy, tulisi laitteistojen (seula) tarvitsema energia ottaa ensisijaisesti sähköverkosta.

Tukitoiminta-alue tulee suojata allasmaisella rakenteella, jossa eristävänä rakenteena toimii esim. HDPE-kalvo. Suojaus ja alueelle kertyvien vesien hallinta tulee suunnitella alueille, joilla käsitellään ja säilytetään öljytuotteita (mm. polttoaine, hydraulikkaöljyt, seulat), säilytetään tai tankataan työkoneita. Tiiville alustoille kertyvän veden hallinta tulee suunnitella siten, että vedet eivät pääse missään tilanteessa tulvimaan yli. Tässä yhteydessä erityistä huomiota tulee kiinnittää suojausrakenteen reunavallien riittävään korkeuteen ja toimivuuteen. Tukitoiminta-alue tulisi myös olla katettu, jotta polttoainevuodot eivät pääse huuhtoutumaan ympäristöön. Hakemuksessa pohjaveden suojaaminen toiminnan yhteydessä on esitetty varsin suppeasti, esim. miten suojarakenne suojataan sadevesiltä ja varmistetaan, etteivät alustalle kertyvät vedet pääse tulvimaan ylitse.

Rakenteiden asianmukaisuus ja tiiveys tulee tarkastuttaa ennen suojarakenteen ja vesien keräyskaivon peittämistä ulkopuolisella tarkastajalla. Ulkopuolisella tarkastajalla/valvojalla tulee olla riittävä pätevyys, joka on valvojan viranomaisen hyväksymä. Raportointi tehdään valvovalle viranomaiselle, jonka on hyväksyttävä niiden käyttöönotto.

Rakennettavaan suoja-altaaseen kertyvät vedet tulee ohjata salaojituksen avulla umpisäiliöön. Umpisäiliö tulee varustaa täyttymisen hälyttimellä, ja toiminnanharjoittajan tulee varmistaa, että hälyttimet ja muut varotoimet ovat ajantasaisia ja toimivia. Laitteistoa koskevista tarkistuksista ja huoltotoimenpiteistä tulee pitää kirjaa.

Toiminnanharjoittajan tulee myös pitää kirjaa umpisäiliön tyhjentämisestä ja jätevesien asianmukaisesta toimittamisesta käsiteltäväksi. Huolto- ja käyttökirjat tulee pyydettyäessä esittää valvovalle viranomaiselle. Umpisäiliön tulee olla materiaailtaan sellainen, että se kestää öljypitoisia vesiä. Suojakalvon ja salaojituksen liitoskohdan tulee olla ehdottoman tiivis. Toiminnanharjoittajan on huolehdittava, ettei umpisäiliön päälle sijoitu ajoneuvoliikennettä. Lupapäätöksessä tulee yksilöidä, mihin suoja-altaan

umpisäiliöstä pumpattavat vedet toimitetaan. Suoja-alueelle kertyviä vesiä ei voida imeyttää pohjavesialueella maaperään (YSL 17 §).

Seulojen, polttoainesäiliöiden ja tankkauspaikan suoja-altaiden maa-aineksen pilaantuneisuus tulee selvittää aina tarpeen mukaan esimerkiksi, kun laitos siirretään alueelta pois. Mikäli alueella havaitaan öljyä, tulee altaan massat vaihtaa puhtaisiin. Mahdolliset päästöt on välittömästi ilmoitettava valvontaviranomaiselle.

Toiminnan päättyessä suoja-alue tulee jälkihoitaa siten, että suojarakenteet puretaan ja alue palautetaan metsämaaksi. Mahdolliset pilaantuneet maat tulee toimittaa käsittelyyn.

Melu/pöly

Toiminta-alueelta noin 70 metrin etäisyydellä sijaitsee lähin asuinkiinteistö. Toiminnasta aiheutuu pölypäästöjä mm. seulonnan ja kuljetuksen yhteydessä. Pölyämistä on estettävä olosuhteiden ja mahdollisuuksien mukaan esim. kastelemalla materiaalin kuljetukseen käytettävät tieosuudet. Toiminnan meluvaikutusta on tarvittaessa lievennettävä varastokasojen sijoittelulla.

Suojaetäisyydet

Suojaetäisyys naapuritilan rajaan, jossa ei ole ollut syvälle mennyttä maa-ainesten ottamista, tulee olla ohjeistuksen mukainen 10 metriä.

Jätehuolto

Toiminnasta ei saa aiheutua epäsiisteyttä. Jätteitä ei saa polttaa eikä haudata. Hyötykäyttöön kelpaava jäte on lajiteltava erilleen ja toimitettava hyödynnettäväksi.

Mahdolliset WC-jätteet tulee kerätä umpisäiliöön tai käytössä tulee olla kuivakäymälä.

Myöskään mahdollisten sosiaalitulojen harmaita vesiä ei pohjavesialueella voida imeyttää maaperään.

Jälkihoito

Alueen jälkihoito on hakemuksessa esitetty varsin suppeasti. Mahdollisessa luvassa tulee yksilöidä jälkihoitotoimenpiteet. Jälkihoitotoimia ovat mahdollisten varastokasojen poistaminen alueelta, alueen siistiminen, muotoilu ja pintamateriaalin (humus) levitys, kasvillisuuden palauttaminen sekä alueelle soveltumattoman käytön estäminen.

Lupa-ajan päätyttyä ottamisalueella ei tule olla maa-ainesvarastokasoja lainkaan, sillä ne estävät jälkihoidon toteuttamisen. Tiivistyneet tienpohjat ja varastokasojen pohjat tulee möyhiä ja pehmentää toiminnan loputtua, sillä tiivis maaperä läpäisee vettä huonosti ja vähentää siten muodostuvan pohjaveden määrää.

Ottamisalue tulee jälkihoitaa välittömästi ottotoiminnan päätyttyä pohjaveden laadun turvaamiseksi. Pohjaveden suojelun kannalta on tärkeää, että asianmukaisin jälkihoitotoimenpitein alueelle aikaansaadaan oton päätyttyä mahdollisimman nopeasti uusi maannoskerros.

Pintamateriaalina tulee ensisijaisesti käyttää alueen alkuperäistä pintakerrosta. Alkuperäisen pintakerroksen kangashumus ja sen alapuolella oleva rikastumiskerros tulisi kuoria ja varastoida erikseen

ottamisalueen reunoille ennen toiminnan aloittamista. Pintamaat tulee levittää alueelle takaisin alkuperäisessä järjestyksessä.

Kasvillisuuden ja pohjaveden kannalta paras tulos saavutetaan, kun maan ylin orgaanista ainesta sisältävä humuskerros (kunta) voidaan irrottaa ja levittää takaisin alueelle laajoina mattoina. pintamaiden varastointiaika tulisi olla mahdollisimman lyhyt, sillä pintakerroksen orgaaninen aines hajoaa nopeasti. Soveltuva varastointiaika on korkeintaan 2-3 vuotta. Vaiheistamalla ottaminen ja jälkihoito saavutetaan paras lopputulos.

Mikäli alkuperäisten pintamaiden hyödyntäminen ei ole mahdollista, tulee ottamisalueelle muodostaa kasvualusta seuraavalla tavalla: pohjatasolle ja luiskiin levitetään noin 20-30 cm vahvuinen kerros keskikarkeaa tai karkeaa hiekkaa.

Hiekkakerroksen päälle levitetään noin 5 cm vahvuinen kerros humusta, joka sekoitetaan hiekkakerroksen pintaosaan. Tähän tarkoitukseen voidaan käyttää alueelta kuorittua pintamaata tai muualta tuotua tarkoitukseen sopivaa tutkittua humusta. Hiekkaisella maalla humus sekoitetaan suoraan pohjamaan pintaosaan. Mikäli pintamateriaalia tuodaan alueelle ulkopuolelta, on siihen aina oltava lupaviranomaisen lupa, ja pintamateriaalina tulee käyttää ainoastaan puhtaita maa-aineksia, joista ei kulkeudu haitallisia aineita pohjaveteen.

Jälkihoitoa toteutettaessa tulee huolehtia siitä, ettei pohjavesialueelle levitettävä pintamateriaali ole liian hienorakeista. Hienorakeinen maalaji vähentää pohjaveden muodostumista ja soveltuu huonosti kasvillisuuden kasvualustaksi. Karike ja kuorike eivät myöskään sovellu pohjavesialueella käytettäväksi.

Ottamisalueelle tulee istuttaa sekapuustoa. Valtapuuksi sopii mänty, jonka lisäksi alueelle istutetaan rauduskoivua, haapaa, harmaaleppää ja pihlajaa. Mäntyä voidaan istuttaa 2 500 kappaletta hehtaarille ja muita yhteensä 500 kappaletta hehtaarille. Alueen jälkihoidon lopputuloksena tulee olla mahdollisimman hyvin ympäristöön sopeutuva alue.

Lopuksi

Lapin ELY-keskus katsoo, että etukäteen arvioiden maa-ainesten ottaminen Laivaniemen 2-luokan pohjavesialueella, tutkitun vedenottopaikan kaukosuojavyöhykkeellä voi olla mahdollista, mutta lupaa ei tule myöntää ennen kuin hakemusta on täydennetty edellä esitetyn mukaisesti mm. alueen pohjavesiolosuhteiden, tarkkailun, tukitoiminta-alueen, suojausten ja jälkihoidon osalta.

Pohjavesialueella suoritettavaan murskaukseen tulee olla ympäristölupa. Myös pohjavesialueen ulkopuolella, mikäli murskausta suoritetaan yhteensä vähintään 50 päivää, tulee murskaamolle olla valtioneuvoston ympäristönsuojeluasetuksen (VNA) 1 luvun 2 §:n kohdan 6 b perusteella ympäristölupa.

Täydennetystä tai muutetusta hakemuksesta tulee pyytää ELY-keskuksen lausunto.”

Hakijan vastine lausuntoon 13.3.2020:

"YIT Teollisuus Oy (jäljempänä "YIT") on hakenut maa-aineslupaa kiinteistölle Jarmonmäki 851-418-95-25 Torniossa. YIT täydentää hakemustaan Lapin ELY-keskuksen lausunnon LAPELY/3907/2019, 25.11.2019 perusteella seuraavasti:

Pohjaveden taso

YIT on toimittanut uuden, asennetun pohjavesiputken putkikortin sekä Tornion ympäristönsuojeluviranomaiselle, että Lapin ELY-keskukselle 28.2.2020. Liitteenä 1 havaintotiedot mittaukselta 4.3.2020, vedenpinta oli tasolla +6,89 N60 eli +7,29 N2000. Korkeusjärjestelmien ero on alueella noin 40 cm. Korkeus N2000 = Korkeus N60 + 40 cm. Pinnantas on siis laskenut pohjavesiputken asennuksen jälkeen. Haettu alin ottotaso on +12,90 N2000.

Suojakerros

YIT toteaa, että lausunnon mukaisesti 4 m suojakerroksesta voidaan määrätä luvassa, joka sinne on aiempien sekä uuden putken havaintotietojen mukaisesti jäämässä.

Tarkkailu

YIT toteaa, että tarkkailu voidaan tehdä ELY:n lausunnon mukaisesti lukuun ottamatta maun määrittämistä, jota laboratorioden ei tarvitse työturvallisuussyistä tehdä. Tarkkailu aloitetaan, kun lupa on lainvoimainen.

Merkinnät

Merkinnät hoidetaan lausunnon mukaisesti.

Ottamistoiminta ja jatkojalostaminen

YIT toteaa, että otettavan kiviainesmäärän vähäisyyden takia sähköliittymän tekeminen alueelle seulontaa varten ei ole teknillis-taloudellisesti järkevä ratkaisu ja alueella tullaankin todennäköisesti käyttämään polttomoottorilla toimivaa seulaa. Seula sijoitetaan muovikalvorakenteen päälle.

YIT pitää lausunnossa esitettyjä tukitoiminta-alueen vaatimuksia toiminnan laajuuden huomioon ottaen ylimitoitettuina. Seula ja pyöräkuormaajan parkkialue suojataan. polttoainesäiliöitä ei varastoida alueella. Tankkaukset tehdään suojakaukaloa tai muuta vastaavaa menetelmää käyttäen siten, ettei vähäisiäkään roiskeita pääse maaperään.

YIT esittää, että valvovan viranomaisen on hyvissä ajoin määriteltävä, mikä on oikea taho hyväksymään tehdyt suojarakenteet. YIT:llä ei ole tiedossa, että tehtävään olisi mitään virallista tarkastajaa.

Melu/pöly

Varastokasojen sijoittelulla sekä seulan sijoittamisella suhteessa rintaukseen voidaan vähentää aiheutuvia pöly- ja meluhaittoja.

Suojaetäisyydet

YIT toteaa, että ottamisalueen rajat on esitetty nykytilannekartassa. Ottamisalueen rajoista jätetään 10 m kiinteistön 851-418-95-23 rajalle. Samoin 10 m jätetään etelässä kiinteistön 851-418-95-24 rajalle, mutta lännessä ottamisalue ulottuu kyseisen kiinteistön rajaan saakka.

Jätehuolto

Jätehuollon osalta YIT:llä ei ole täydennettävää lausunnon johdosta.

Jälkihoito

Jälkihoidosta on mahdollista määrätä lausunnossa esitetyllä tavalla. YIT toteaa kuitenkin, että koska kiviaineksen laatu ohjaa ottamista alueella, on sillä vaikutusta myös jälkihoidon toteuttamiseen.”

Toiminta-alueella käynti

Ympäristötarkastaja kävi maa-aineslupahakemuksen mukaisella toiminta-alueella 3.4.2020.

VIRANOMAISEN RATKAISU

Päätös

Ympäristöpäällikkö on tutkinut hakemuksen ja myöntää Peab Industri Oy:lle maa-ainelain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten (sora ja hiekka) ottamiseen kiinteistölle Jarmonmäki 851-418-95-25.

Toimintaa tulee harjoittaa hakemuksissa esitetyn mukaisesti sekä noudattaen seuraavia lupamääräyksiä siinäkin tapauksessa, että hakemuksessa esitetty olisi ristiriidassa lupamääräysten kanssa:

LUPAMÄÄRÄYKSET

Maa-ainesten määrä ja alueen rajat

1. Lupa koskee otettavan maa-ainesten kokonaismäärää 125 700 m³ ktr kymmenen vuoden aikana. Ottamistoiminnan tulee tapahtua suunnitelmapiirustusten mukaisesti kaivualueen rajauksen sisällä. Toiminta-alueen pinta-ala on noin 4,1 hehtaaria. (MAL 11 §)
2. Alin ottamistaso on +12,90 (N2000) kuitenkin siten, että ylimmän havaitun pohjavesitason ja ottoalueen pohjan väliin jää vähintään neljän metrin koskematon suojakerros. Suojakerrosvaatimus koskee myös orsivettä. Pohjavesipinnan tulee olla hakijan tiedossa ja se tulee määrittää luotettavasti. Sallittu ottamistaso ja ottamisalueen rajat on merkittävä selkeästi näkyviin ja sidottava valtakunnalliseen korkeusjärjestelmään. Sallittu ottamistaso tulee merkitä riittävän tiheästi, jotta voidaan helposti valvoa ottamistoiminnan edistymistä ja suojamaakerroksen riittävyyttä. Merkinnät tulee olla käytettävissä koko ottamistoiminnan ajan. (MAL 3, 11 §, YSL 17 §)
3. Ottamisalueen ja niiden naapurikiinteistöjen, joilla ei ole maa-ainesten ottolupaa, rajan väliin tulee jättää vähintään 10 metrin koskematon suojavyöhyke. (MAL 3, 11 §, NaapL 17 §)

4. Voimalinjojen pylväiden ja harusrakenteiden ympärille on jätettävä vähintään kolmen metrin suoja-alue, jolla ei saa kaivaa, läjittää eikä liikkua työkonella. Voimalinjojen läheisyydessä työskenneltäessä tulee noudattaa voimalinjojen omistajien ohjeistusta. (MAL 11 §, VNA 926/2005 6 §)

Aloituskatselmus

5. Luvanhaltijan on sovittava valvontaviranomaisen kanssa aloituskatselmuksen pitämisestä. Ottamistoimintaa ei saa aloittaa ennen kuin aloituskatselmus on pidetty. Tällöin tulee seuraavat toimenpiteet olla tehtyinä:
 - ottamisalue merkittynä maastoon
 - sallittu ottamistaso (N2000) merkittynä ottamisalueelle korkeusmerkinnöin
 - maa-ainesten oton aloittamiskohtiin merkittynä sallittu ottamistaso (N2000)
 - pohjaveden pinnan korkeus (N2000) ja laatu kirjattuna
 - vaaditut vakuudet jätetty. (VNA 926/2005 6 §)

Vesien johtaminen ja tarkkailu

6. Ottamisalueen pohja tulee muotoilla siten, ettei pohja lammikoidu. (MAL 3, 11 §)
7. Pohjavedenpinnan korkeus tulee olla hakijan tiedossa ja se tulee määrittää luotettavasti ottamisalueelle asennetusta putkesta ennen ottamistoiminnan aloittamista sekä kolme kertaa vuodessa (kevällä, kesäkuussa ja syksyllä). Pohjaveden pinnan mittaustiedot (N2000), kirjataan ja toimitetaan valvontaviranomaiselle sekä Lapin ELY-keskukselle vuosittain. (MAL 3, 11 §, VNA 926/2005 6 §, YSL 17 §)
8. Pohjaveden laatu tulee tutkia ennen toiminnan aloittamista sekä vuosittain kesäkuussa ottamisalueelle asennetusta pohjavesiputkesta (PVP101_2020). Pohjavesinäytteistä tulee tutkia seuraavat parametrit: lämpötila, haju, happi (mg/l ja kyllästys %), pH, sähkönjohtavuus, permanganaattiluku/TOC, nitraatti, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, sulfaatti, sameus, kloridi, öljyhiilivedyt (C4-C45, määritysraja 50 µg/l). Määritysmenetelmien tulee olla akkreditoituja tai menetelmien luotettavuus tulee osoittaa muulla tavalla. Näytteenoton yhteydessä tulee havainnoida pohjavedenpinnan taso. Veden laadun tulokset tulee toimittaa valvontaviranomaiselle ja Lapin ELY-keskukselle vuosittain. (MAL 3, 11 §, YSL 17 §)

Turvallisuus ja onnettomuuksien ennalta ehkäiseminen

9. Toiminnanharjoittajan on nimettävä asiantunteva henkilö, joka vastaa toiminnan suunnittelusta, tarkkailusta, kirjanpidosta sekä ympäristöhaittojen torjunnasta. Vastuuhenkilön/henkilöiden yhteystiedot on ilmoitettava Meri-Lapin ympäristöpalveluiden ympäristönsuojelulle. Nämä yhteystiedot on pidettävä ajantasaisina. (VNA 926/2005 6 §)
10. Paikat, joissa käsitellään, tankataan ja säilytetään öljyä tai muuta maaperän tai pohjaveden kannalta vaarallista ainetta, samoin mahdolliset työkonien ja autojen säilytysalueiden on oltava nesteitä läpäisemättömiä ja reunoiltaan korotettuja. Öljyn käsittely- ja tankkauspaikkojen tulee olla

lisäksi katettuja. Satunnaisetkaan päästöt eivät saa päästä pohjaveteen. Ennen tiiviiden alustojen rakentamista, tulee niiden rakenne hyväksyttää Meri-Lapin ympäristöpalveluiden ympäristöpäälliköllä tai ympäristötarkastajalla. (MAL 3, 11 §, YSL 16-17 §)

11. Polttoaineiden ja muiden ympäristölle haitallisten aineiden pääsy maaperään sekä pohja- ja pintavesiin on estettävä tehokkaasti. Öljytuotteita tai muita ympäristölle haitallisia aineita ei saa varastoida alueella. Öljytuotteita ei saa tuoda alueelle ilman Meri-Lapin ympäristöpalveluiden ympäristöpäällikön tai ympäristötarkastajan hyväksymiä suojarakenteita. Suojarakenteista tulee esittää suunnitelma ympäristöpalveluille ennen niiden hyväksymistä. Mikäli alueelle tuodaan tilapäisesti koneiden tankkausta varten polttoainetta, tulee polttoainesäiliöt varustaa ylitäytönestimillä, laponestolla ja tankkauslaitteistot lukittavilla sulkuventtiileillä. Öljyä ja öljyistä vettä ei saa laskea maaperään, vaan öljyinen aines on toimitettava hyväksytyyn öljyisen jätteen vastaanottoaikkaan. Toiminta-alueella on oltava riittävästi kemikaalivuotojen torjuntakalustoa (imeytysainetta sekä välineitä maahan valuneen aineen poistamiseksi välittömästi tiiviille reunalliselle alustalle). (MAL 3, 11 §, YSL 16-17 §)
12. Työkoneita ei saa huoltaa tai pestä toiminta-alueella. Alueella ei saa varastoida tai säilyttää ottamistoimintaa liittymättömiä koneita tai laitteita. Toiminta-aikojen ulkopuolella koneita ja laitteita ei saa varastoida alueella. (MAL 3, 11 §, YSL 16-17 §)
13. Jos tapahtuu öljy-, kemikaalivuoto tai muu ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava tapahtuma (kuten pölyä, melua tai muuta päästöä ympäristöön lisäävä häiriö), on välittömästi ryhdyttävä torjuntatoimiin, joilla vaara pilaantumisen leviämisestä saadaan poistettua. Häiriöstä johtuvaa päästöä aiheuttava toiminta on keskeytettävä heti ja häiriö on korjattava ennen toiminnan jatkamista. Jos toiminnanharjoittaja ei itse kykene varmasti torjumaan maaperän ja pohjaveden pilaantumista tai muuta vaaratilannetta, sen on heti hälytettävä pelastuslaitos apuun. Öljyvahingosta, jossa torjuntatoimet ovat tarpeen, on viipymättä ilmoitettava pelastuslaitokselle.

Häiriötapahtumasta on ilmoitettava Meri-Lapin ympäristöpalveluille mahdollisimman pian. Maaperän tai pohjaveden pilaantumisen vaaraa aiheuttavasta tapahtumasta on ilmoitettava mahdollisimman pian myös Lapin ELY-keskukselle. Työmaalla on oltava näkyvillä pelastuslaitoksen ja ympäristöviranomaisten yhteystiedot, jotta nopea tiedottaminen onnistuu. (MAL 3, 11 §, YSL 16-17 §)

Jätteet

14. Jätehuolto on järjestettävä niin, ettei toiminnasta aiheudu epäsiisteyttä, roskaantumista tai haittaa ympäristölle. Alueella ei saa polttaa tai haudata jätteitä. Jätteet tulee toimittaa asianmukaiset luvat omaavaan vastaanottoaikkaan. (MAL 3, 11 §, YSL 16-17 §)
15. Alueelle ei saa tuoda ottamisalueen ulkopuolelta ylijäämämaita tai muita jätteiksi luokiteltavia materiaaleja. (MAL 3, 11 §, YSL 17 §)

Melu ja pöly

16. Toimintaa voi olla alueella arkisin (ma-pe), arkipyhät sekä joului- ja juhannusaatto pois lukien. (MAL 3, 11 §, NaapL 17 §)
17. Mikäli alueella murskataan kiviainesta, tulee murskaukselle hakea ympäristölupa hyvissä ajoin ennen murskaustoiminnan aloittamista. (YSL 28 §, MAL 3, 11 §)
18. Melutaso ei saa toiminnan johdosta ylittää minkään kuuden tunnin jakson aikana klo 7-22 seuraavia ekvivalenttimelutason L_{Aeq} -arvoja: 55 dBA asuinkiinteistön piha-alueella ja 45 dBA loma-asumiseen käytettävillä alueella tai virkistys- tai luonnonsuojelualueella eikä klo 22-7 seuraavia ekvivalenttimelutason L_{Aeq} -arvoja: 50 dBA asuinkiinteistön piha-alueella ja 40 dBA loma-asumiseen käytettävillä alueella tai virkistys- tai luonnonsuojelualueella. Tarvittaessa melutaso on valvontaviranomaisen määräyksestä varmistettava mittauksin. (MAL 3, 11 §, NaapL 17 §, VNA 993/1992 2 §)
19. Toiminnasta ei saa aiheutua kohtuutonta pölyhaittaa tai muita haitallisia päästöjä ilmaan. Pölyn sitomiseen on kiinnitettävä huomiota. Tarvittaessa pölyämistä estetään kastelemalla vedellä. Toiminnan johdosta hiukkaspitoisuus asuinkiinteistöjen piha-alueella ei saa nousta hengitettävien hiukkasten (PM_{10}) osalta yli $0,05 \text{ mg/m}^3$ eikä kokonaisleijuman osalta yli $0,3 \text{ mg/m}^3$ vuorokausikeskiarvona laskettuna. Tarvittaessa hiukkaspitoisuus on varmistettava mittauksin. (MAL 3, 11 §, NaapL 17 §, VNA 79/2017)

Vuosittainen ilmoitus

20. Maa-ainesluvan haltijan on tehtävä vuosittain tammikuun loppuun mennessä maa-aineslain 23 a §:ssä mainittu ilmoitus edellisenä vuonna otettujen ainesten määrästä ja laadusta. Ilmoitus tehdään NOTTO-tietokantaan. (VNA 926/2005 6 §)

Maisemointi ja jälkihoito

21. Jälkihoito- ja maisemointitoimenpiteet on toteutettava koko tilan alueella luvan voimassaoloaikana. Ottoalueen reunojen ja voimalinjojen pylväiden ympäristön luiskaukset on mukautettava ympäristöön sopiviksi leikkauksissa esitetyjä periaatteita ja kaltevuutta, joka ei ole jyrkempi kuin 1:3 käyttäen.

Alue on siistittävä toiminnan lopettamisen yhteydessä. Alueelle ei saa jättää varastokasoja lupa-ajan päättyessä. Alueella olevat tiivistyneet tienpohjat ja varastokasojen pohjat tulee pehmentää toiminnan loputtua. Alueelle tulee muodostaa mahdollisimman nopeasti uusi kasvualusta kuorittuja pintamaita käyttäen. Ennen aikaista pintamaan ja puuston poistamista on vältettävä. Lupaviranomaisen (Meri-Lapin ympäristölautakunta) erillisen hyväksymisen perusteella on mahdollista tarvittaessa hyödyntää muitakin pilaantumaton eloperäistä/humusmateriaalia, kuten maatunut turve, pintaverhoukseen. Ottoalueelle tulee muodostaa kasvualusta levittämällä pohjatasolle ja luiskiin noin 20-30 cm vahvuinen kerros keskikarkeaa tai karkeaa hiekkaa. Hiekkakerroksen päälle levitetään noin 5 cm vahvuinen kerros humusta, joka sekoitetaan hiekkakerroksen pintaosaan. Hiekkaisella maalla humuksen voi sekoittaa suoraan pohjamaan pintaosaan.

Alue tulee metsittää. Ottamisalueelle tulee istuttaa sekapuustoa. Mäntyä voidaan istuttaa noin 2 500 kappaletta hehtaarille ja lisäksi esimerkiksi rauduskoivua, haapaa, harmaaleppää ja pihlajaa yhteensä noin 500 kappaletta hehtaarille.

Ennen lopputarkastusta on luvanhaltijan laadittava mittaustulosten perusteella alueelta kartta ja leikkauspiirustukset toteutuneista ottamistasoista sekä luiskien kaltevuuksista. Aineisto luovutetaan valvontaviranomaiselle viimeistään kaksi viikkoa ennen lopputarkastusta. (MAL 3, 11 §)

22. Viimeistelytöiden jälkeen, ennen lupa-ajan päättymistä, on luvanhaltijan pyydettävä lopputarkastusta. (VNA 926/2005 6 §)

Vakuus

Ennen maa-ainesten ottamistyön aloittamista luvanhaltijan on annettava Tornion kaupungille lupamääräyksien noudattamiseksi maa-aineslain 12 §:n mukainen vakuus **22 685 euroa**. Vakuuden suuruus sora-alueilla perustuu ottamisalueen pinta-alan 4 000 €/ha ja lisäksi otettavaksi esitettyyn kokonaismäärään 0,05 €/m³. Vakuuden tulee olla voimassa siihen saakka, kunnes kaikki vaaditut jälkihoitotyöt on lopputarkastuksessa hyväksytty. Vakuus tulee olla yksilöity tätä päätöstä koskevaksi. Lupaviranomainen voi tarvittaessa muuttaa vakuussummaa.

TOIMINTAA KOSKEVIA MUITA SÄÄDÖKSIÄ

Murskauksessa on noudatettava valtioneuvoston asetusta kivenlouhimoiden, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010). Murskaus luokitellulla pohjavesialueella vaatii aina ympäristöluvan (YSL 28 §).

LUVAN VOIMASSAOLO JA LUVAN MUUTTAMINEN

Lupa on voimassa 30.6.2030 asti. Mikäli toiminta olennaisesti muuttuu tai laajenee, on toiminnalle haettava uusi lupa.

Toiminnalle ei myönnetä lupaa aloittaa toiminta ennen päätöksen lainvoimaisuutta. Toiminta sijoittuu luokitellulle pohjavesialueelle, arvioidulle vedenottamon kaukosuojavyöhykkeelle ja maa-aineksen ottamista ei voi täysin ennallistaa vastaavaksi kuin koskematon alue, joten lupaa toiminnan aloittamiseen ennen päätöksen lainvoimaisuutta ei voi myöntää. Myös ELY-keskus pohjavesiasioiden asiantuntijana ja valvontaviranomaisena on lausunnossaan edellyttänyt, ettei toiminnalle myönnetä lupaa aloittaa toimintaa ennen päätöksen lainvoimaisuutta.

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Yleiset perustelut

Maa-aineslain 6 §:n mukaan maa-aineslupa on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Maa-aineksia ei saa ottaa siten, että siitä aiheutuu kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa tai tärkeän tai muun

vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumista, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Lupamääräysten perustelut

Lupamääräykset 1-2, 4-5, 7, 9 ja 20

Lupamääräykset on annettu lupapäätöksen valvonnan toteuttamiseksi. Lupamääräykset ovat tarpeen myös luvanhaltijan omavalvonnan ja selvilläolovelvollisuuden toteuttamiseksi.

Lupamääräykset 3, 16-19

Lupamääräykset on annettu toiminnasta lähikiinteistöille ja mahdollisesti häiriintyville kohteille aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi.

Lupamääräykset 4,5 ja 9

Maa-ainesten ottamisen vastuuhenkilöstä, sähkölinjan suoja-alueesta ja alueen merkitsemisestä on määräykset turvallisuussyistä.

Lupamääräykset 2, 6-8, 10-13 ja 17

Lupamääräykset on katsottu tarpeellisiksi maaperän sekä pinta- ja pohjavesien suojelemiseksi. Pohjaveden pinnan taso tulee olla selvillä, jotta alueelle jää riittävä suojakerrospaksuus eikä alue lammikoidu. Vesien puhtauden varmistamiseksi runsasvetisinä aikoina voi olla tarpeen selkeyttää alueelta pois johdettavista vesistä kivipölyä ja maa-ainesta. Vesinäytteenotto katsotaan tarpeelliseksi, jotta johdettavien vesien laatu on selvillä. Pilaantuneen maaperän puhdistamistapauksissa ELY-keskus on toimivaltainen viranomaisena.

Lupamääräykset 14 ja 15

Lupamääräykset on annettu jätteistä mahdollisesti aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi.

Lupamääräykset 21 ja 22

Lupamääräykset on katsottu tarpeellisiksi alueen jälkihoidon ja maisemoinnin onnistumiseksi.

Vastaus lausuntoon

Lapin ELY -keskuksen lausunto on otettu huomioon lupamääräyksissä 1-3, 7, 8, 10-12, 14-15, 19 ja 21 sekä siinä, että hakijalle ei myönnetä lupaa aloittaa toimintaa muutoksenhausta huolimatta.

Sovelletut säännökset

Maa-aineslaki (555/1981) 1 - 7, 10 - 13, 16b, 19 - 20 ja 23 §

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005)

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6, 7, 16, 17, 28 §

Valtioneuvoston asetus melutason ohjearvoista (993/1992)

Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (79/2017)

Maa-aineslain edellyttämistä tarkastus- ja valvontatehtävistä suoritettavat maksut, (hyväksytty Meri-Lapin ympäristölautakunta 21.2.2017, voimaantulo 1.3.2017)

KÄSITTELYMAKSU JA VALVONTAMAKSU SEKÄ NIIDEN MÄÄRÄYTYMINEN (MAL23§)

Lupapäätöksen maksu määräytyy Meri-Lapin ympäristöpalveluiden maa-ainestaksan mukaan. Taksan 2 §:n mukaan suunnitelman tarkastamisesta on luvan haltijan suoritettava 0,01 €/m³ otettavaksi esitetyn maa-ainesten kokonaismäärän mukaan eli yhteensä 1257 euroa.

Ottamisen valvonnasta on luvan saajan suoritettava vuosittain Meri-Lapin ympäristöpalveluille luvan voimassaoloaikana taksan 4 §:n mukaisena valvontamaksuna 565 euroa (0,0045 €/m³ otettavaksi sallitun maa-aineksen kokonaismäärän mukaan). Valvontamaksu on maksettava, kunnes lupamääräykset ovat tulleet täytetyksi ja loppukatselmus on pidetty, vaikka luvan voimassaoloaika olisikin kulunut umpeen tai lupa olisi peruttu (taksa 5 §). Vuosittaiset taksojen tarkistukset saattavat aiheuttaa muutoksia edellä mainittuihin valvontamaksuihin.

PÄÄTÖKSEN ANTAMINEN JA TIEDOTTAMINEN

Päätös annetaan 28.4.2020. Tieto päätöksestä annetaan kuulutuksella, joka julkaistaan Tornion kaupungin internet-sivuilla 28.4.2020. Kuulutus ja päätös liitteineen ovat nähtävillä valitusaikana 28.4.-4.6.2020 Tornion kaupungin internet -sivuilla sekä Meri-Lapin ympäristöpalveluiden toimistossa (käyntiosoite Seminaarinkatu 18, Tornio).

MUUTOKSENHAKU (YSL 84, 190 §, HlKL 14, 22 §)

Tähän päätökseen saa hakea muutosta maa-ainelain 20 §:n mukaisesti Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta viimeistään 4.6.2020. Valitusosoitus on liitteenä.

Aapo Mäenpää
Ympäristöpäällikkö

Minna Karhunen
Ympäristötarkastaja

LIITTEET

Valitusosoitus
Maa-ainesten ottamissuunnitelma

JAKELU

Päätös lähetetään seuraaville:

- Hakijalle käsittelymaksuineen (Luvan postitus: Peab Industri Oy / Luvat, Karvaamokuja 2a, 00380 Helsinki, OVT-tunnus / verkkolaskutusosoite: 003729775512, Viite: 200591)
- Lapin ELY-keskus, kirjaamoon sähköisesti

Ilmoitus päätöksestä:

- Ilmoitetaan kirjeellä niille asianosaisille, joita on kuultu lupahakemuksesta.
- paikallislehti Kemi-Tornioon ilmoitus päätöksestä.

Tiedoksi:

Meri-Lapin ympäristölautakunta

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella.**

Valitusaika

Valitus on toimitettava **Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä** (tiedoksisaantipäivä on 5.5.2020, valitus on tehtävä viimeistään 4.6.2020). Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valituskirjelmän saa toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Tiedoksisaantipäivän osoittaa saantitodistus tai tiedoksisaantitodistus. Jos kysymyksessä on sijaistiedoksianto, katsotaan tiedoksisaaminen tapahtuneen, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan saantitodistuksen tai tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä. Jos päätös on lähetetty postitse tavallisena kirjeenä, katsotaan tiedoksisaannin tapahtuneen, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun asiakirja on annettu postin kuljetettavaksi. Virkakirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänä. Yleistiedoksiannossa katsotaan tiedoksisaannin tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä päivästä, jona asiakirja tai kuulutus sen nähtävillä pitämisestä on julkaistu virallisessa lehdessä tai kuulutus pantu ilmoitustaululle.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoitus

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin muutosta haetaan ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta haetaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti telekopiona tai sähköpostitse.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- saantitodistus, tiedoksisaantitodistus tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituksen toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies hallinto-oikeuden kir-jaamoon. Omalla vastuulla valituskirjelmä liitteineen voidaan lähettää myös postitse, sähköisesti telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä. Telekopiona tai sähköpostilla lähetetyn valituksen on oltava toimitettuna niin, että se on käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu **260 euroa.**

Tuomioistuinemaksu-laissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Hallinto-oikeuden yhteystiedot:**Pohjois-Suomen hallinto-oikeus**

postiosoite PL 189, 90101 Oulu

käyntiosoite Isokatu 4, 3 krs, Oulu

aukioloaika klo 8.00 – 16.15

puhelin 029 56 42800

telekopio 029 56 42841

sähköposti pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Päätös on annettu hakijalle tiedoksi kirjeellä ja sähköpostitse 27.4.2020

Päätös on laitettu nähtäväksi tietoverkkoon 28.4.2020